

faa salder Beregningen. Tilgemaade kan jeg ikke være enig med de ærede Forslagsstillere deri, at Dispositionen over Skolelærerhjælpekassernes Renter ikke skulde være en Formindsfelse af Skolefondenes Indtægter; de ere jo engang bestemte at skulle tillægges Skolefondene; tager man altsaa disse Renter bort, faa maa Hartornet tilskyde, hvad der paa den Maade kommer til at mangle.

Hovedindvendingen for mig mod Forslaget er for det Første det, som allerede er udhævet af flere ærede Talere, deriblandt Rigsdagsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds (Bregendahl) og for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (Schøler), at ved dette Forslag brydes det, som er denne Lovs Princip, nemlig: at ethvert Amt skal udgjøre sin egen Skolecommune. Da man ikke med nogen Rimelighed kan forudsætte, hvorledes Forholdene ville stille sig i de enkelte Amter, og ikke kan gaae ud fra, at de ville stille sig eens — denne Antagelse af den sidste ærede Taler troer jeg er fuldkommen urimelig — da Skolelærerhjælpekassernes Capitaler ingenlunde blive lige fordeelte, og man ikke kan tage fra det ene Amt og give til det andet, saa vil et af to skee, enten ville nogle af Skolefondene komme til at mangle fornødne Midler, eller ogsaa maa Staten skyde til, og det troer jeg nu ikke den skal i dette Tilfælde. — Naar man er ifærd med at tage 100,000 Rd. aarlig af Statskassen — der er i Loven taget 50,000 og givet Udsigt til andre 50,000 Rd. — som Tilskud til Almueskolevæsenet, saa skal man tage sig iagt for at tage Mere, naar det ikke behøves. Det Billige og Rigtige i at give eens Alderstillaag over det Hele, vilde nemlig være begrundet deri, at Embederne vare eens lønnede, men det ere de ikke, de ere meget forskellige, og den Forbedring af Indtægter, som der gives Udsigter til ved Alderstillaaget, det er den mindste Forbedring. Den største Forbedring af Skolelærernes Indtægter opnaaes derved, at de flyttes fra et mindre Kald til et større, netop dette vil udjevne Forholdet. I de Amter, hvor der er en Masse mindre Skolelærerkald, der vil i Reglen i en kortere Tid opnaaes Alderstillaag end i de Amter, hvor der ere større Skolelærerkald; der, hvor

Skolelærerkaldene i det Hele taget ere bedre, vil man komme til at vente længere paa Alderstillaag end i de andre, hvor de ere flettere, der faaes det tidligere. — Hvad Kjøbstads-skolelærerne angaaer, da gælder denne Indvending vistnok ikke; thi de stilles under eens Vilkaar ved denne Lov; men ogsaa for deres Bedkommende vil jeg gjøre opmærksom paa, at dette er en grumme ringe Deel af den Forbedring af deres Kaar, hvortil der gives dem Udsigt. Naar de rykke op, opnaae de en Fordobling af deres Pengeindtægter, der stige fra 150 til 300 Rd., og endvidere, hvis § 14, som Udvalget har foreslaaet, maatte finde Bifald hos Thinget, opnaae desuden de ældre Skolelærere Udsigt til Andeel i kirkelige Indtægter, ud over hvad deres Løn beløber. Jeg troer altsaa ikke man skal gjøre dette statistiske Experiment, som foreslaaes; jeg troer der er meget gode Grunde, idetmindste foreløbig, til at blive staaende ved Udkastet.

Forøvrigt skal jeg erklære, at jeg tiltræder det Endringsforslag, som er stillet af Rigsdagsmanden for Belle Amts 2den Valgkreds (S. Jørgensen), da jeg troer, at der vil blive faa faa Portioner Alderstillaag, at man ikke bør sætte dem for store, isald de skulle komme flere tilgode. Hvad Skolepengene angaaer, kan jeg ikke nægte, at den Bestemmelse, der staaer i Udkastet, har tiltalt mig meget, og at jeg kun er vegen for den Modstand, som den har funden hos Landboerne, der have paaastaet, at den vilde vække stor Utilfredshed. Derfor er jeg gaaet ind paa det Forslag, som er stillet af Udvalget.

Bloch: Mod det Forslag, der er stillet af Udvalgets Mindretal med Hensyn til Alderstillaagene, er der, siden jeg begjærede Ordet, udtalt Meget, hvortil jeg kan væsentlig henholde mig. Det er ikke gaaet mig som den ærede Ordfører, at min Betænkelse er svundet bort ved de Motiver, der for nogle faa Timer siden ere blevne os meddeelte. Der er en Usikkerhed, en Ubestemthed, naar man vil vedtage det Endringsforslag, man veed ikke med nogen Visshed, hvad saa Summen vil blive, man kan ikke forudsee Følgen af at vedtage en saadan Bestemmelse, jeg finder